

Σχετική κίνηση Coriolis, διατήρηση ενέργειας.

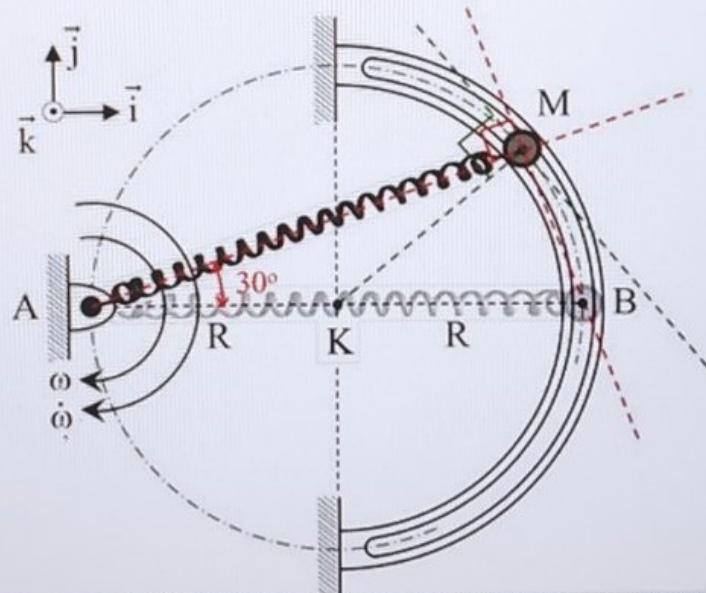
Πείρος Μ. μάζας m , ολισθαίνει χωρίς τριβή σε σχισμή σταθερού ημικυκλικού οδηγού, κέντρου K και ακτίνας R . Στον πείρο συνδέεται ελατήριο, φυσικού μήκους R και σταθεράς k , που αρθρώνεται στο A . ώστε τα A, K, B να κείνται επί ευθείας.

α) Για τη χρονική στιγμή του σχήματος ($\hat{A} = 30^\circ$) και θεωρώντας γνωστές τη γωνιακή ταχύτητα ω , τη γωνιακή επιτάχυνση $\dot{\omega}$ και το μέτρο της σχετικής επιτάχυνσης $\alpha_M^{\text{σχ}} = \dot{\omega}R - \omega^2 R \sqrt{3}$, υπολογίστε τα διανύσματα της απόλυτης ταχύτητας $\vec{v}_M^{\text{απ}}$ και απόλυτης επιτάχυνσης $\vec{\alpha}_M^{\text{απ}}$ του M με χρήση των θεωρημάτων Coriolis.

β) Σχεδιάστε, κατ' εκτίμηση, τα διανύσματα της απόλυτης $\vec{v}_M^{\text{απ}}$, σχετικής $\vec{v}_M^{\text{σχ}}$ και μετοχικής $\vec{v}_M^{\text{μετ}}$ ταχύτητας καθώς και τα διανύσματα της απόλυτης $\vec{\alpha}_M^{\text{απ}}$, σχετικής $\vec{\alpha}_M^{\text{σχ}}$, μετοχικής $\vec{\alpha}_M^{\text{μετ}}$ και Κοριολίου $\vec{\alpha}_M^{\text{Cor}}$ επιτάχυνσης.

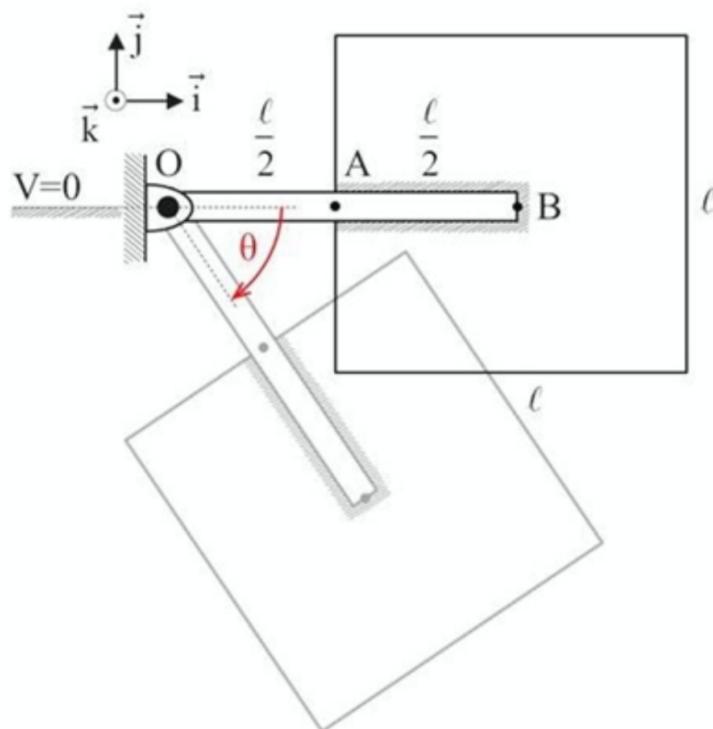
γ) Υπολογίστε την τιμή της σταθεράς k του ελατηρίου, ώστε ο πείρος να ακινητοποιείται στο σημείο B .

(Χρησιμοποιείστε τις βοηθητικές γραμμές του σχήματος. $\sin 30^\circ = \frac{1}{2}$, $\cos 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$.)

Τετραγωνική πλάκα πλευράς ℓ και μάζας 2m, είναι συγκολλημένη σε λεπτομήκη ράβδο μήκους ℓ και μάζας m, που είναι αρθρωμένη στο A. Το σύστημα αφήνεται να κινηθεί ελεύθερα υπό το βάρος του από την οριζόντια θέση (στάθμη μηδενικής δυναμικής ενέργειας), χωρίς αρχική ταχύτητα ($\omega(t=0)=\dot{\theta}(t=0)=0$).

- α) Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο Lagrange, γράψτε τη διαφορική εξίσωση κίνησης του συστήματος.
 β) Χρησιμοποιώντας την αρχή d' Alembert, υπολογίστε τη δυναμική αντίδραση της άρθρωσης Ο για $\theta=45^\circ$ ($J_A = \frac{m\ell^2}{12}$, $J_B = \frac{(2m)\ell^2}{6}$, $\sin 45^\circ = \cos 45^\circ = \frac{\sqrt{2}}{2}$).

3ο ΘΕΜΑ (35/100)

Αποσβεννύμενη ταλάντωση.

Λεπτομήκης ράβδος μήκους 2ℓ και μάζας m , στηρίζεται με άρθρωση στο κέντρο της K και ισορροπεί στην οριζόντια θέση. Στο ένα άκρο της συνδέεται με αποσβεστήρα γνωστής σταθεράς c , που σε περίπτωση κίνησης της ασκεί δύναμη ανάλογη της ταχύτητάς της. Στο άλλο άκρο της συνδέεται με ελατήριο γνωστής σταθεράς k , έτσι ώστε στην οριζόντια θέση ισορροπίας να έχει το φυσικό του μήκος. Λόγω μιας κρουστικής δύναμης, η ράβδος αρχίζει να εκτελεί αποσβεννύμενη ταλάντωση, με υποκρίσιμη απόσβεση, γύρω από την οριζόντια θέση ισορροπίας της με κέντρο το K .

- α) Με τη βοήθεια της δυναμικής εξίσωσης Euler, γράψτε τη διαφορική εξίσωση της αποσβεννύμενης ταλάντωσης για μικρά πλάτη ταλάντωσης και υπολογίστε την περίοδο T_d της αποσβεννύμενης ταλάντωσης.
- β) Αν η ταλάντωση αρχίζει από τη θέση ισορροπίας $\theta(t=0) = 0$ rad, με αρχική ταχύτητα $\dot{\theta}(t=0) = \dot{\theta}_0$ rad/s, βρείτε τις εξισώσεις κίνησης $\theta(t)$, ταχύτητας $\dot{\theta}(t)$ και επιτάχυνσης $\ddot{\theta}(t)$ του συστήματος.
- γ) Σε πόσο χρόνο t_* η ταλάντωση θα αποσβεστεί ολοκληρωτικά;

$$(J_K = \frac{m(2\ell)^2}{12}).$$

